

155. การศึกษาระยะเวลาปลูกที่เหมาะสมของข้าวฟ่างหวาน ในเขตอาศัยน้ำฝน

Study on Optimal Planting Date of Sweet Sorghum in Rainfed area, Nakhon Sawan Province

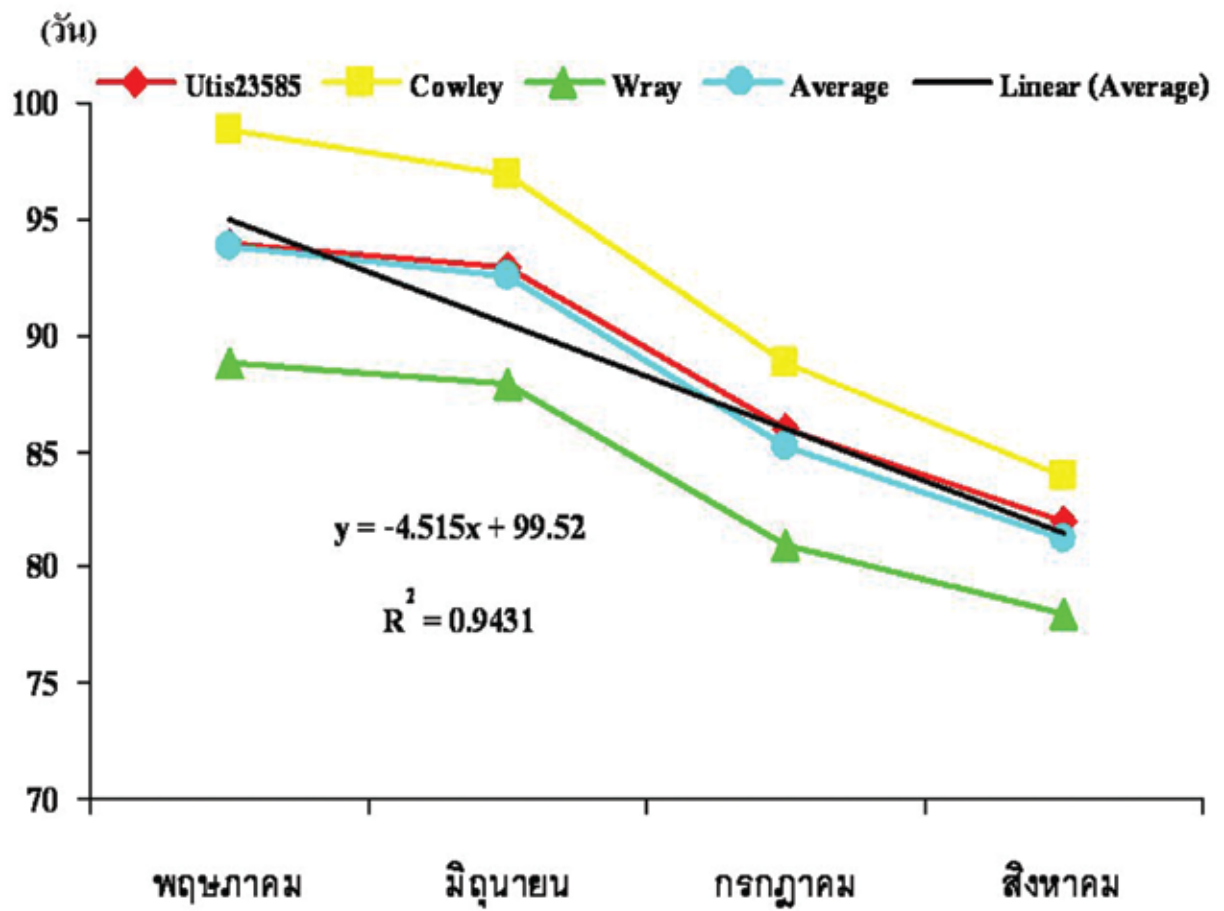
นัฐภัทร์ คำหล้า วีรวัฒน์ นิลรัตน์คุณ
อมรา ไตรศิริ สมนึก คงเทียน

บทคัดย่อ

ข้าวฟ่างหวาน เป็นพืชที่มีศักยภาพสูงในการใช้เป็นวัตถุดิบเสริมสำหรับผลิตเอทานอลในเชิงพาณิชย์ จึงได้ศึกษาหาช่วงเวลาที่เหมาะสมเพื่อปลูกข้าวฟ่างหวานป้อนโรงงานผลิตเอทานอลในเขตอาศัยน้ำฝน ทดลองในข้าวฟ่างหวาน 3 สายพันธุ์ คือ Utis23585 Cowley และ Wray โดยปลูกทุก 1 เดือนจำนวน 4 วันปลูกคือ เดือนพฤษภาคม มิถุนายน กรกฎาคม และสิงหาคม วางแผนการทดลองแบบ Split plot จำนวน 4 ซ้ำ ณ ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ ในปี 2550-2551

ผลการทดลองในปี 2550 พบว่าน้ำหนักรากต้นสดหลังออกช่อดอก 20 วัน เฉลี่ยทุกวันปลูกอยู่ระหว่าง 9.65-11.12 ตัน/ไร่ ค่าความหวาน 14.11-15.07 องศาบริกซ์ ความสูง 3.46-3.54 เมตร และอายุเก็บเกี่ยวอยู่ระหว่าง 80-88 วัน สำหรับวันปลูกพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ การปลูกข้าวฟ่างหวานในเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน (11.0-13.91 ตัน/ไร่) ให้น้ำหนักรากต้นสดเฉลี่ยสูงกว่าการปลูกในเดือน กรกฎาคม และสิงหาคม (8.10-8.18 ตัน/ไร่) สำหรับค่าความหวานการปลูกในเดือนมิถุนายนให้ความหวานเฉลี่ยจาก 3 สายพันธุ์สูงสุด และในปี 2551 น้ำหนักรากต้นสดหลังออกช่อดอก 20 วัน เฉลี่ยทุกวันปลูกอยู่ระหว่าง 7.26-8.47 ตัน/ไร่ ค่าความหวาน 12.03-13.31 องศาบริกซ์ ความสูง 3.51-3.55 เมตร และอายุเก็บเกี่ยวอยู่ระหว่าง 83-92 วัน สำหรับวันปลูกพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ การปลูกข้าวฟ่างหวานในเดือนพฤษภาคม (11.83 ตัน/ไร่) ให้น้ำหนักรากต้นสดเฉลี่ยสูงกว่าการปลูกในเดือน มิถุนายน กรกฎาคม และสิงหาคม (4.40-8.71 ตัน/ไร่) สำหรับค่าความหวานการปลูกในเดือนพฤษภาคม-มิถุนายนให้ความหวานเฉลี่ยจาก 3 สายพันธุ์สูงสุด

จึงสามารถสรุปได้ว่าช่วงปลูกข้าวฟ่างหวานที่เหมาะสม ในเขตอาศัยน้ำฝนภาคกลาง จะอยู่ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึง เดือนมิถุนายน โดยที่ผลผลิตต้นสดในช่วงต้นฝน (พฤษภาคม-มิถุนายน) จะให้ผลผลิตสูงกว่าการปลูกปลายฤดู (กรกฎาคม-สิงหาคม) ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการวางแผนการผลิตข้าวฟ่างหวานให้สอดคล้องกับกำลังการผลิตของโรงงานผลิตเอทานอลต่อไป

ภาพแสดง อายุเก็บเกี่ยวของข้าวฟ่างหวาน 3 พันธุ์ ที่ปลูกในวันปลูกต่างๆ ปี 2551